

Stavební spoření na rozcestí

IX.Fórum Zlaté koruny

Ing. Vojtěch Lukáš

předseda Asociace českých stavebních spořitelů
první vicepresident Evropského sdružení stavebních spořitelů

8. 3. 2011

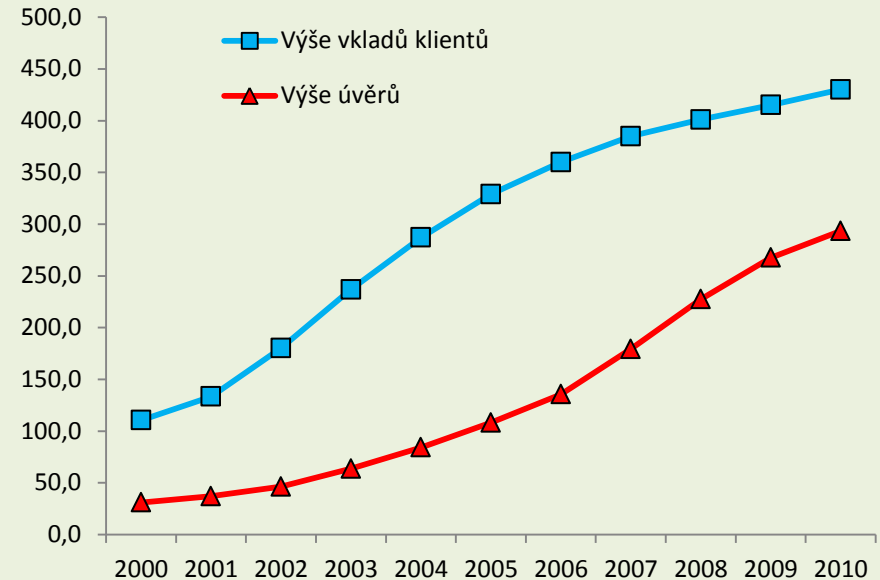
Fakta stavebního spoření

Od roku 1994:

- státní podpora: 162 mld. Kč
- Účelové úvěry na bydlení:
 - 1,84 mil. kusů
 - v objemu 530 mld. Kč.

Stavební spořitelny evidují:

- **Vklady: 430 mld. Kč**
- **Úvěry: 293 mld. Kč**
- Průměrná výše vkladu jednoho klienta je 89 tis. Kč.
- Průměrná výše poskytovaného úvěru je 509 tis. Kč.

Aspekty fungování

- Podmínky v 90. letech: Důraz byl kladen zejména na záměr motivovat obyvatelstvo k vlastní odpovědnosti za svoji budoucnost **vytvářením úspor a posílením vlastní odpovědnosti při zajišťování svého bydlení.** Nyní nejčastěji poskytovanými úvěry (asi 45%) jsou dlouhodobé úvěry na rekonstrukce a modernizace v průměrné výši 360 tis Kč.
- Stavební spoření je primárně úvěrovým produktem. Pro jeho zdárné fungování je **klíčová dlouhodobá stabilita podmínek.**
- Nejčastější kritika – „systém není využíván na bydlení“

„NENÍ PODSTATNÉ, NA CO VYUŽIJE PENÍZE ZE STAVEBNÍHO SPOŘENÍ JEDNOTLIVEC, ALE KOLIK PROSTŘEDKŮ ZE SYSTÉMU JE VYUŽITO NA FINANCOVÁNÍ BYDLENÍ!“

- **Téměř 70% zdrojů je prokazatelně využito na financování bydlení**
- **U žádného (srovnatelného) mandatorního výdaje nelze účelovost takto jednoznačně prokázat!**
- **U žádného mandatorního výdaje není návratnost zdrojů do státního rozpočtu jako u stavebního spoření (odhadem až třikrát tolik!)**

Realizované a avizované změny

- Došlo k omezení výše státní podpory a zavedení srážkové daně. Tímto opatřením SR získá 6-7 miliard Kč.
- Avizovány jsou změny v oblasti zavedení účelovosti, které budou podmiňovat výplatu státní podpory a dále návrh na zrušení stavebních spořitelen jako specializovaných bank.

CO SE ZA 17 LET ÚSPĚŠNÉHO FUNGOVÁNÍ STAVEBNÍHO SPOŘENÍ ZMĚNILO, ZE STÁT HODLA ZASAHNOUT DO PODSTATY FUNGOVÁNÍ STAVEBNÍHO SPOŘENÍ?

- Zavedení změn v účelovosti se zdá sice logické, ale významně redukuje možnost získávání zdrojů na financování v rámci relativně uzavřeného systému, což bude mít **jednoznačně** dopad na omezení stávajícího systému stavebního spoření ve střednědobém horizontu!
- Zrušení stavebních spořitelen jako specializovaných bank eliminuje výhody bezpečného zajištění zdrojů a v konečném důsledku i stávající princip stavebního spoření. Možnost požádat o licenci na stavební spoření vždy měla a má každá finanční instituce!

- Přestože opatření může vypadat na první pohled logicky, prakticky jde o **likvidaci systému stavebního spoření prostřednictvím omezení existence klíčového prvku – přátelského klienta!**
- Stavební spoření je **úvěrový produkt. Spoření je nedílnou součástí, která zajišťuje zdroje pro následné úvěrování.** Každý účastník s podpisem smlouvy a zahájením spoření získává automaticky ze zákona opci na úvěr na bydlení.
- Stavební spoření nikde na světě bez přátelských klientů neexistuje a nefunguje. Slovenská zkušenost v letech 1997 - 1999, kdy účelovost v podstatě zastavila systém, je zásadní. Stát musel opatření rychle opustit, pokud nechtěl stavební spoření zrušit.

Klíčová otázka

- Stavební spoření se opírá o politický názor. Je zcela legitimní se otázkami stavebního spoření a jeho náročností na výdaje státního rozpočtu zabývat. AČSS v této oblasti spatřuje svoji roli v upozorňování na možné dopady, které mohou být pro finanční stabilitu rozhodující.
- **Nemůžeme však souhlasit se zásahy, které jsou pro funkčnost systému zásadní.**
- **Pokud stát odmítá systém stavebního spoření, měl by to deklarovat zcela otevřeně a v souladu s právními předpisy sdělit všem dotčeným, jak bude jeho útlum realizován.**
 - **Postupné a opakované znevýhodňování podmínek není výhodné pro nikoho!**
- **AČSS opakovaně nabízí diskuzi o možném zapojení stavebního spoření do systemu penzijní reformy, do systému možného financování studia a případně i financování dalších sociálních potřeb a to na základě zkušeností a praxe ze sousedních zemí!**

DĚKUJI ZA POZORNOST

Kontakt: **predseda@acss.cz**
tajemnik@acss.cz
www.acss.cz